

TOMAS DIRGĖLA

Domas ir Tomas

Dingusių mandarinų byla

TRYLIKTA KNYGA

NUO

8

IKI

12

METŲ

TYTO ALBA

TOMAS DIRGĖLA

**Domas ir
Tomas**

Dingusių mandarinų byla

TRYLIKTA KNYGA

Iliustravo Rytis Daukantas

VILNIUS 2023

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt.

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: perduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn.

Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

© Tomas Dirgėla, 2023

© Rytis Daukantas, iliustracijos, 2023

© „Tyto alba“, 2023

ISBN 978-609-466-776-3

TURINYS

Visiems gero majonezo	9
Feeee! Fuuui!	15
Ypatingoji žirnelių skardinė.....	23
Miestamiestyje sujudimas dėl mandarinų.....	28
Grybai ir žibutės vidury žiemos	34
Liudo Mėmės paieškos komanda.....	42
Angaras vidury miško.....	49
Blogas ryšys, nie... negir... ..	57
Kaip Liudas Mėmė visus nervinti ėmė	65
Miestamiestiečių susibūrimas ir vargšė Upė.....	72
Pasižadėjaukadmesišnarpliosimdingusių- mandarinųbylą.....	78
2 in 1, arba Dvi bylos vienoje.....	85
Pėdsakai. Pėdsakai? Pėdsakai!	91
Mandarinai ir matematikos namų darbai	96
Specialūs daikčiukai iš Danos specialios specialiojo būrio kuprinės	103
Netikri mandarinai Tomo burnoje	109
Žaislinis, bet visai ne žaislinis žiūronas.....	115
Alio? Čia Barzdyla... ..	121

Įeilėsgalą!	126
Kokia dar keptuvė, su galva kažkas negerai, ane?	132
Kaip gerai viskas susidėliojo!	139
Atleiskite mano žmonai, ji... ..	144
Graudi blogiuko išpažintis	150
Visai negraudi kitų blogiukų išpažintis	154
Mandarininiai klijai ir tinklai	159
O kas buvo toliau?.....	165
O kas buvo toliau? Antras dublis	166

1.

VISIEMS GERO MAJONEZO

Miestamiesčio miesto Miestiečių mokykloje paskutinę dieną prieš atostogas visi įprastai veikia štai ką:

- Mokytojai iš džiaugsmo visiems vaikams rašo dešimtukus, net neuždavę jokie klausimo.
- Didžiausi mokyklos peštukai, blogiukai ir patys blogiausi peštukai šią dieną nieko nepastumia, neižeidžia, niekam negrasina ar nieko neatima, o atvirksčiai – visus vaišina pačių iškeptais dar

šiltais kalėdiniais sausainiais, pyragais ar šokoladiniais keksiukais.

- Dana kaip visada paskelbia kalėdinę akciją, ir tuomet dar vieną dieną galiojančių meduolių galima nusipirkti su didele nuolaida – penkiasdešimt pakelių už keturiasdešimt aštuonių kainą.

Tik Liudas Mėmė, priešingai nei visi kiti mokyklos darbuotojai ir vaikai, vaikštinėjo po savo kabinetą nukabinęs nosį ir retsykais nusibraukdamas vieną kitą ašarą.

– Dvi savaites nebūsiu šiame kabinete, dvi savaites niekas nesikreips į mane DIREKTORIAU, GERBIAMAS LIUDAI MĖME, MIELAS MOKYKLOS VADOVE, PONE LIUDAI...

– Galėsiu kreiptis, jeigu taip nori, – nusijuokė Dana.

Sutrikęs Liudas Mėmė pašoko iš nuostabos.

– Kk... ką tu čia veiki?

– Stoviu, – truktelėjo pečiais Dana. – Įėjau, pasisveikinau, bet tu tik vaikštai sau po kabinetą pirmyn atgal, kažką vis murmeldamas po nosim...

– Dana... – Mėmė šniurkštelėjo nosimi. – Man taip patinka mano darbas, kad dvi savaites be jo aš...

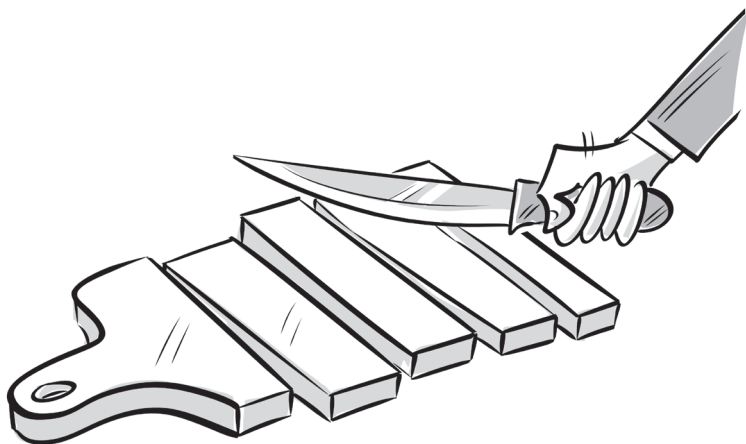
– Baik žliumbti, namie trys vaikai, be to, ir silkę darinėti reikės, ir bulves mišrainei pjaustyti.

Liudas Mėmė atsiduso – hm, o gal nieko baisaus ir nenukens per tas dvi savaites be darbo, juk jis yra ne tik direktorius, bet dar ir tėtis, ir vyras, ir...

– Bet aš visai nemoku g a m i i n t i i i... – Liudas paleido kakarinę, prisiminęs, kad amžinai arba įsi-pjauna į pirštą, arba:

- Supjausto visai ne tai, ko prašo Dana, – vietoj sūrio sumuštiniams Liudas sykį supjaustė pačią pjaustymo lentelę, o paprašytas papjaustyti pomidorų salotoms Mémė ėmė pjaustyti žirnelius, kiekvieną mažytį žirnelį susmulkino į dar dešimt mažyčių vienodo dydžio dalių.

- Užsako naują virtuvės baldų komplektą, nes po savojo apsilankymo virtuvėje ir bandymo išsi-virti kiaušinį virtuvės baldams, sienoms ir bui-

tinei technikai būna padaryta tokia žala, kad paprasčiau liekanas tiesiog nuvežti į artimiausią buitinės technikos ir baldų surinkimo aikštelę ir internetu užsisakyti naują virtuvę – pradedant vandens maišytuvu, virykle, šaldytuvu ir baigiant virtuviniais rankšluostėliais.

- Paprašytas nulupti keletą mandarinų Mėmiukams, vos įpusėjęs pirmąjį, bėga pas Daną susiėmęs už akies, nes į ją kažkoku būdu trykštelėjo mažyčio mandarino sulčių.

– Mandarinai, mandarinai... – atsiduso Dana. – Belieka tikėtis, kad iki Kalėdų jų parduotuvėse ir vėl atsiras.

– Arba ne, – tyliai sau po nosim sumurmėjo Liudas, prisimindamas, kaip negalėjo atmerkti akies ir vieną žiemos atostogų savaitę praleido užrišta aki mi įsivaizduodamas, jog yra pats tikriausias piratas.

– Na, bėgsiu, nes prie kiosko jau nusidriekė nemenka eilutė, – tarė Dana, metusi žvilgsnį pro Mėmės kabineto langą į kioską, bet pasisukusi eiti stai-

ga sustojo. – Prisimčiau, ko norėjau – grįždamas iš darbo užsuk žirnelių, majonezo ir grybų. Tada jau turėsiu viską ir mišrainei, ir grybų pyragėliams kepti. O jeigu dar ir mandarinų rasi, tai imk negailėdamas.

Dana priėjusi pakštelėjo vyrui į žandą, o tada nusukbėjo į kioską pas laukiančius pirkėjus.

– Tą aš sugebu, – didžiuodamasis savimi tarė Liudas. – Nors dėl grybų bus sunkiau, bet įrodysiu, kad galiu!

Ir Mèmè, pasičiuopęs nuo stalo mikrofoną, tuoj išbėrė:

– VISIEMS GERO MAJONEZO IR...

OI, VISIEMS SMAGIŲ ŽIRNE...

SMAGIŲ ATOSTOGŲ VISIEMS IR ŠVENČIŲ!

2.

F E E E E ! F U U U I !

– Mūsų direktoriui tikrai reikia atostogų, – suki-
keno Tomas, klasėje per garsiakalbį išgirdęs kalėdi-
nį Liudo Mėmės sveikinimą.

– Tai jau tikrai, – pritarė Domas.

Labai panašiai reagavo ir kiti 4B klasės mokiniai
ir mokytojas. Tiesą sakant, taip pat ir visi kitose mo-
kyklos klasėse.

– **Domai** ir **Tomai**, – iš klasės priekio pasi-
girdo griežtas mokytojo balsas, nes berniukai ir
toliau vienas kitam kažką murmėjo. – **Trukdote**

pamoką. Deja, bet turėsiu jums abiem parašyti po dešimtuką.

Berniukai sukikeno ir sumušė delnais, o laikrodžis ant sienos rodė, kad iki pamokos galo ir antrų pagal laukiamumą mokyklos atostogų liko nei daug, nei mažai, o kad tau būtų aiškiau, kiek tiksliai, vienas vaikas per visą klasę sušuko:

– DEŠIMT!

Tada pasigirdo kito mokinio balsas:

– DEVYNIOS!

Toliau ėmė skaičiuoti visos iki vienos Miestamiesčio klasės:

– AŠTUONIOS,
SEPTYNIOS,
ŠEŠIOS,
PENKIOS,
KETURIOS,
TRYŠ,
DVI,
VIENA...

Beet... Bet nieko – skambučio nesigirdėjo! Vaikai ir mokytojai ėmė panikuoti, klasėse kilo didžiulis sąmyšis, kol galiausiai po minutėlės skambutis pagaliau nuskambėjo (automatinė skambučių sistema, pasirodo, jau dirbo atostogų režimu ir truputėlį užsižiopsojo) ir visi sušuko vieną garsų

– VALI O O O O O O ! ! !

Prie rūbinės nusidriekė nematyto ilgumo spūstys, ir jas atvykę eismo saugos specialistai išmatavo ir tuoj įvardijo kaip rekordines, siekiančias šešis kilometrus du šimtus trisdešimt vieną metrą dvylika centimetrų ir du milimetrus. O Miestamiesčio policija suskubo atsiųsti eismo reguliuotojus, kad vaikų judėjimas prie rūbinės netaptų dar chaotiškesnis.

Domui, Tomui ir Upei po maždaug dviejų valandų laukimo pagaliau pavyko atgauti savo striukes ir jau po akimirkos trijulė girgždino sniegą, toldama nuo mokyklos visoms dviem savaitėms.

– Įdomu, ko sulauksiu iš Kalėdų Senelio šiais metais, – užsisvajoję Upė.

– Galiu pasakyti, – mirktelejo Tomas.

– Tikrai? – nustebo Upė. – Tu žinai?

– **Mhm**, – berniukas linktelėjo.

– Pasakyk pasakyk pasakyk!

– Tu...

– Aš...

– Per Kalėdas gausi...

– Per Kalėdas gausiu...

– Dovaną! – sušuko Tomas.

– Na... – Upė akimirką sutriko, bet tuoj ėmė juoktis. – Tiek ir pati žinau.

Iš šono su šypsena pokalbio klausėsis Domas prabilo:

– O kada tinkamės? Kaip visada?

– **Mhm**, – linktelėjo mergaitė. – Antrą Kalėdų dieną, vakare.

– Pas ką ši kartą? – pasitikslino Tomas.

Domas ir Upė vienu metu pasisuko į berniuką.

– Ai, dabar mano eilė – pas mane, **tiesa!**

– Ir nepamirškim mandarinų, – priminė Domas.

– Kieno eilė ši kartą jų nupirkti? – paklausė Tomas.

Abiejų draugų žvilgsniai sustojo ties Tomu.

– Aa, taip taip, ši užduotis man!

Netrukus trijulė pasiekė sankryžą, kurioje visi trys turėjo pasukti skirtingomis kryptimis.

– Na, ką, – tarė Domas. – Gražių jums švenčių, gero pasiruošimo ir skanios silkės su...

– **F e e e e**, – ėmė spjaudytis Upė. – Gal palinkėk kažko kito?

– *Okei, okei*, – sukikeno Domas. – Gražių švenčių ir skanios mišrai...

– *Fuuui*, – nutraukė Tomas, kuris buvo didžiausias pasaulyje mišrainių nemėgėjas.

– Gražių Kalėdų ir skanaus maisto, kuri mėgs-tat, – rado išeitį Domas ir, regis, iš trečio karto pa-taikė.

– O aš linkiu, kad ir po eglute rastumėt tai, apie ką svajojot arba apie ką rašėt laiškuose ir kad sniegas niekur nedingtų, kaip jau vieną sykį buvo nutikę, – tarė Upė.

– Oi, neprimink, – nusipurtė Domas, nes Kalė-dos be sniego jam buvo vienas liūdniausių dalykų.

– Aš parašiau jums eilėraščių, – staiga tarė Tomas ir ėmė raustis kuprinėje, o neradęs galiausiai prisi-minė, kad eilėraštis yra telefono užrašinėje.

Berniukas atsikrenkštė, atsargiai užlipo ant šalia stovinčio suoliuko ir ėmė deklamuoti:

KALĖDOS

*Krinta snaigės, pilna sniego,
Ir daugiau netrūksta nieko.
Gal tik lego rinkinių –
Kad atneštų dovanų.*

*Dar atneštų ir mašiną,
Naują audi kaip kaimyno.
Dar šiek tiek gal pinigų,
Šimtą tūkstančių kokių.*

*Bet svarbiausia per Kalėdas
Tai ne dovanos ar sniegas –
Dar svarbu ir mandarinai
Ar besėkliai klementinai.*

*O, be jų, reikia draugų,
Du geriausius aš turiu –
Vieną myliu, vardas Upė,
Kitas Domas, irgi super!*

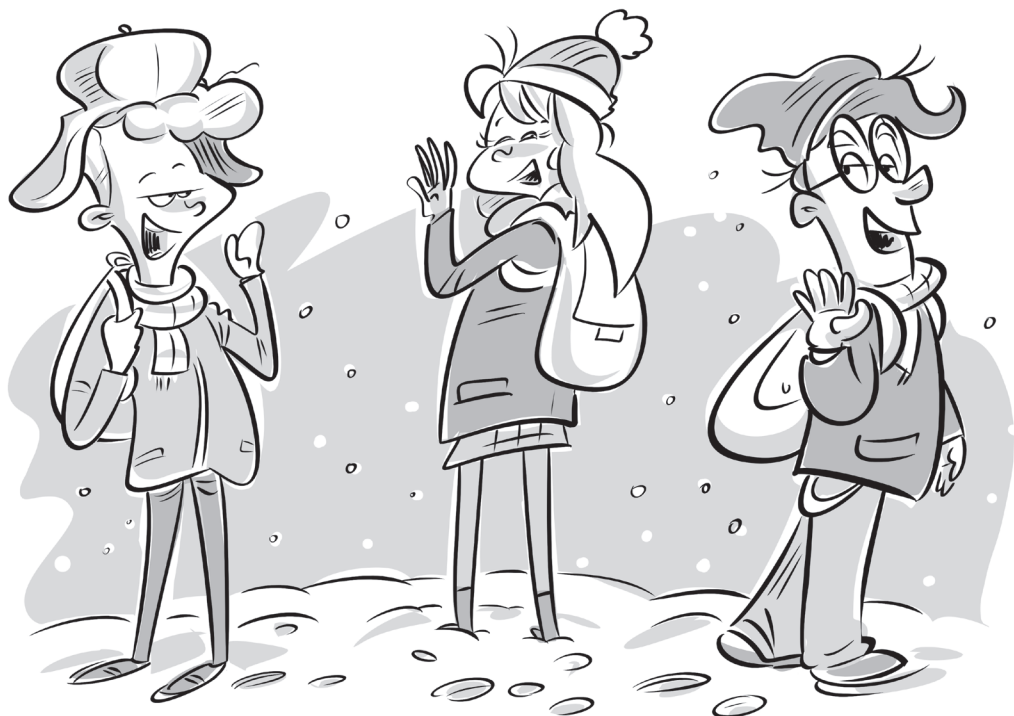
– Kaip miela, – paplojo Upė.

– Labai gražu, – per petį jaunajam poetui paplekšnojo Domas.

– Ir dar – gal susitarkim, kad per šias atostogas nenarpliosim jokios bylos, – nusijuokė Upė.

Visi linktelėjo ir pamoję vieni kitiems išsiskirstė.

Bet niekas dėl bylos per atostogas nesitarė su manimi, Tomu Dirgėla, tad iš anksto atsiprašau už dar vienas šiai trijulei sugadintas atostogas.

TOMAS DIRGĖLA – populiariausias Lietuvos vaikų rašytojas, kurio knygos nuolat kartojamos ir verčiamos į užsienio kalbas, o vaikai tiesiog eina iš proto dėl jo detektyvinės serijos „Domas ir Tomas“! T. Dirgėla parašė jau daugiau nei 40 knygų, o vaikai jį atpažįsta net gatvėje ir būtinai pasidomi būsimo- mis knygomis ar paprašo bendros nuotraukos.

Dar vienos nuostabios Kalėdos nuostabiame Miestamiestyje – dovanos po žaisliukais papuošta egle, silkė pataluose, baltoji mišrainė ir mandarinai, be kurių... Mandarinai? Deja, šiemet jie ėmė ir tiesiog pradingo! Kalėdų stalo atributo nebeįmanoma rasti nė viename Miestamiėsčio prekybos centre, kaip ir žiemą grybų rinkti į mišką išėjusio Liudo Mėmės!

Ar gali būti, kad mokyklos direktorius susijęs su mandarinų prapuolimu? Ar gali būti, kad be kvapnių oranžinių vaisių miestamies- tiečių Kalėdos bus sugadintos? Ar gali būti, kad vis dar skaitai šią anotaciją, nors jau pats laikas atsiversti naujausią kultinių detektyvų istoriją?

„Tai akivaizdžiai būsimas bestseleris,
kuris taps skaitomiausia knyga visame pasaulyje!“

Literatūros kritikas

„Aš taip nesakiau, jie panaudojo mano citatą apie visai kitą knygą!“

Tas pats kritikas

Ši knyga septynias dienas buvo rašoma

LIDL parduotuvėje

pirkėjams vis stebintis rašytoju tarp prekių lentynų,

o Tomo Dirgėlos fanams džiaugiantis:

dėl galimybės užsukti autografų,

asmenukių ir gyvai pamatyti, kaip

gimsta dar viena mylimo rašytojo knyga!

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt